

## LISA 4. Põhikirja muutmine - reeglitele allumise ja vaidluste lahendamise regulatsioon

### Kommentaariid

EOK liikmed on kohustatud spordieetika reegleid järgima tulenevalt EOK põhikirjast (art. 2.2., 8.20., 8.21., 15.1.2). EOK põhikirjast tulenevalt kohustuvad liikmed tegema ESER-i järgimise kohustuslikuks ka oma liikmetele (art. 8.20., 8.21. ja 15.1.2.). Kuna spordiorganisatsiooni tegevuse aluseks on põhikiri, tuleb viited ESER-ile ja vaidluste lahendamise korrale viia sisse spordiorganisatsiooni põhikirja.

Riigikohus on korduvalt leidnud, et põhikiri on oma olemuselt leping.<sup>1</sup> See võimaldab spordiorganisatsiooni liikmete jaoks nii spordiala siseste kui ka spordiüleste reeglite järgimise kohustuslikuks muuta ja vahekohtu kokkuleppe sõlmida viidates nendele spordiorganisatsiooni põhikirjas. Vahekohtu kokkuleppe lisamine spordiorganisatsiooni põhikirja võib olla piisavaks lahenduseks juhtudel, kus spordiorganisatsiooni liige on nõustunud põhikirja täitma nt liikmeks astumise avalduses või muus kirjalikku taasesitamist võimaldavas avalduses. Siiski on soovitatav reeglitele allumine ja vahekohtu kokkuleppe lisada ka liikmeks astumise avalduse vormile.

Kuna spordiorganisatsioonide ja teiste spordis tegutsevate ühenduste põhikirjad on erinevad, ei ole siinkohal võimalik anda ammendavat loetelu nendest punktidest, mida eetika reeglite kehtestamiseks ja vahekohtu kokkuleppe lisamiseks (sh kaheastmelise vaidluste lahendamise korra loomiseks) muuta või täiendada tuleks. Eeskuju saab võtta EOK põhikirjast ja selle muudatustest. Kontrollida tuleks vähemalt järgmiste punktide olemasolu ja muutmise vajadust:

- 1) Organisatsiooni staatus ja tegevuse alused
- 2) Missioon
- 3) Eesmärgid
- 4) Organisatsiooni kohustused ja õigused
- 5) Liikmed
- 6) Liikmete kohustused
- 7) Liikme väljaarvamine
- 8) Organeid puudutavad sätted (nt ülesanded, organi liikmete kohustused)
- 9) Üldkoosolek
- 10) Juhatus
- 11) Toimkonnad ja komisjonid
- 12) Põhikirja tõlgendamine
- 13) Vaidluste lahendamine

TsMS § 719 lg 1 kohaselt peab vahekohtumenetluse kokkuleppe olema sõlmitud vähemalt kirjalikult taasesitatavas vormis. Kirjalikult taasesitatav vorm on muuhulgas ka näiteks e-kiri, milles isik kinnitab, et soovib esitatud tingimustel liikmeks astuda.

Kuna lisaks liikmetele osaleb spordiorganisatsiooni tegevuses ka muid isikuid, keda ei seo põhikiri, tuleks reeglitele viidata ja vahekohtu kokkuleppe esitada lisaks põhikirjale ka kõikides muudes isikute või ühendustega sõlmitavates lepingutes või avalduse vormides (litsentsilepingud või litsentsi taotlemise avaldus, töölepingud ja muud võlaõiguslikud lepingud, võistluste tingimused, nõusoleku avalduses juhatuse liikmeks või muu organi liikmeks valimiseks jne).

### Näidisklauslid

Vt EOK põhikiri ja selle muudatused. Näiteks (esitatud on ainult muudatuste tekst, vajalik võib olla täiendav regulatsioon):

Artikkel X. [Spordiorganisatsiooni] staatus

[Spordiorganisatsioon] lähtub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadustest ja teistest õigusaktidest, Olümpiahartast, Maailma Antidopingu Koodeksist, Eesti Dopinguvastastest reeglitest, Euroopa Spordi

<sup>1</sup> Näiteks Riigikohtu otsus asjas nr 3-2-1-166-09, p 11.

Hartast, Eesti Spordi Hartast, Eesti Spordieetika reeglitest, teistest spordis kohalduvatest reeglitest ja käesolevast põhikirjast.

#### Artikkel X. Põhitegevused

[Spordiorganisatsioon], tema liikmed, organid, juhtorganid, ametnikud (sh komisjonide liikmed, treenerid, kohtunikud, samuti muud isikud, kes vastutavad tehnilise, meditsiinilise, administratiivse tegevuse eest, edaspidi nimetatud ka ametnikud), peavad kinni [Spordiorganisatsioon] põhikirjast, juhenditest, direktiividest, otsustest ning kohustuvad täitma Eesti Vabariigi seaduseid ja teisi õigusakte, Olümpiahartat, Maailma Antidopingu Koodeksist, Eesti Dopinguvastaseid reegleid, Euroopa Spordi Hartat, Eesti Spordi Hartat, Eesti Spordieetika reegleid ja teisi spordialal või spordis laiemalt kohalduvaid reegleid (edaspidi ka spordireeglid) reegleid ning nende alusel ja nendega kooskõlas vastuvõetud otsuseid.

[Spordiorganisatsioon] tagab, et liikmed (sh nende liikmed, võistkonnad, ametnikud, mängijad ning teised klubide ja võistkondadega seotud isikud) kohustuvad oma põhikirjade, registreerimisprotseduuride, litsentside ja muude kirjalike dokumentide kaudu täitma samu, põhikirja p X nimetatud, kohustusi ja põhimõtteid.

#### Artikkel X. Liikmeks astumine

[Spordiorganisatsioon] liikmeks astumiseks esitab sooviavaldaja kirjaliku avalduse, milles kinnitab, et ta:

järgib [Spordiorganisatsioon] põhikirja, juhendeid, direktiive, otsuseid ning täidab Eesti Vabariigi seaduseid ja teisi õigusakte, Olümpiahartat, Maailma Antidopingu Koodeksist, Eesti Dopinguvastaseid reegleid, Euroopa Spordi Hartat, Eesti Spordi Hartat, Eesti Spordieetika reegleid, ausa mängu (Fair Play) põhimõtteid ja teisi spordialal või spordis laiemalt kohalduvaid reegleid ning nende alusel ja nendega kooskõlas vastuvõetud otsuseid.

nõustub, et spordireeglite alusel määratavad sanktsioonid ei ole vaidlustavad riiklikus kohtus ja loobub oma õigusest pöörduda sanktsiooni vaidlustamiseks või muu spordireeglitega seonduva vaidluse lahendamiseks riiklikusse kohtusse ja annab oma nõusoleku spordireeglite rikkumisest tekkinud vaidluste lahendamiseks rikutud reeglites sätestatud vaidluste lahendamise korras Eesti Spordikohtus või spordireeglites sätestatud muus pädevas distsiplinaarorganis või vahekohtus (sh spordialaliidu vahekohus, Šveitsis Lausanne's asuv Rahvusvaheline Spordi Arbitraažkohus (edaspidi CAS)), tunnustades nimetatud distsiplinaarorganite ja vahekohtute jõustunud otsuseid lõplikuna ja kohustudes neid tingimusteta täitma ning riiklikusse kohtusse ei pöördu.

tunnustab kõikides spordialastes vaidlustes mis on seotud või tekivad seoses spordiala siseste või spordiüleste spordieetika reeglitega (sh Eesti spordieetika reeglid e ESER), spordialaliidu põhikirjas või muudes spordialaliidu dokumentides, või nendes viidatud dokumentides sätestatud eetiliste kohustuste täitmisega, Eesti Antidopingu ja Spordieetika SA (EADSE) uurimis- ja menetluspädevust ning allutab ennast asja lahendamisele spordireeglites (sh Eesti Spordieetika reeglites) sätestatud distsiplinaarorganites ja spordivahekohtus (Eesti Spordikohtus ja CAS-is) vastavate menetlusreeglite alusel, tunnustades distsiplinaarorganite ja vahekohtute jõustunud otsuseid lõplikuna ja kohustudes neid tingimusteta täitma ning riiklikusse kohtusse ei pöördu.

#### Artikkel X. Liikmete kohustused

Liige on kohustatud:

tagama oma põhikirja vastavuse EOK ja [Spordiorganisatsioon] põhikirjas viidatud õigusaktidele ja spordiregulatsioonidele ning tegema vastavate reeglite täitmise kohustuslikuks oma liikmetele.

järgima [Spordiorganisatsioon] põhikirja, juhendeid, direktiive, otsuseid ning täitma Eesti Vabariigi seaduseid ja teisi õigusakte, Olümpiahartat, Maailma Antidopingu Koodeksist, Eesti Dopinguvastaseid reegleid, Euroopa Spordi Hartat, Eesti Spordi Hartat, Eesti Spordieetika reegleid, ausa mängu (Fair Play) põhimõtteid ja teisi spordialal või spordis laiemalt kohalduvaid reegleid ning nende alusel ja nendega kooskõlas vastuvõetud otsuseid.

järgima spordireeglite alusel määratavate sanktsioonide vaidlustamisel ja spordireeglite rikkumisest tekkinud vaidluste lahendamiseks rikutud reeglites sätestatud vaidluste lahendamise korda Eesti Spordikohtus või spordireeglites sätestatud muus pädevas distsiplinaarorganis või vahekohtus (sh spordialaliidu vahekohus, CAS), tunnustades nimetatud distsiplinaarorganite ja vahekohtute jõustunud otsuseid lõplikuna ja kohustudes neid tingimusteta täitma ning riiklikusse kohtusse ei pöördud. Vahekohtu (spordiala sisesed distsiplinaarorganid, Eesti Spordikohtus ja CAS) menetlus ja vastava distsiplinaarorgani menetlusreeglid, on [Spordiorganisatsioon] liikme suhtes kohustuslikud.

tunnustama kõikides spordialastes vaidlustes mis on seotud või tekivad seoses spordiala siseste või spordiüleste spordieetika reeglitega (sh Eesti spordieetika reeglid e ESER), spordialaliidu põhikirjas või muudes spordialaliidu dokumentides, või nendes viidatud dokumentides sätestatud eetiliste kohustuste täitmisega, Eesti Antidopingu ja Spordieetika SA (EADSE) uurimis- ja menetluspädevust ning allutama ennast asja lahendamisele spordireeglites (sh Eesti Spordieetika reeglites) sätestatud distsiplinaarorganites ja spordivahekohtus (Eesti Spordikohtus ja CAS-is) vastavate menetlusreeglite alusel, tunnustades distsiplinaarorganite ja vahekohtute jõustunud otsuseid lõplikuna ja kohustudes neid tingimusteta täitma ning riiklikusse kohtusse ei pöördud.

tegema allumise rahvusvahelistele ja siseriiklikele spordiregulatsioonidele (sh Eesti spordieetika reeglitele) ja distsiplinaarorganite (spordiala sisesed distsiplinaarorganid, EOK spordieetika distsiplinaarkolleegium, Eesti Spordikohtus ja CAS) menetlusele kohustuslikuks tema korraldatud üritustel, võistlustel või muudes tegevustes osalejatele, samuti oma liikmetele.

#### Artikkel X. Liikme väljaarvamine

Liikme võib [Spordiorganisatsioon] välja arvata [ ] otsusega, kui liige:

- ei täida või rikub [Spordiorganisatsioon] põhikirja või selles viidatud õigusaktide või spordis kohalduvate reeglite sätteid või nende alusel vastuvõetud otsuseid
- on kahjustanud oluliselt [Spordiorganisatsioon] mainet
- ei täida süstemaatiliselt [Spordiorganisatsioon] valitud organite ja juhtide poolt oma pädevuse piires kehtestatud otsuste nõudeid
- liige ei vasta [Spordiorganisatsioon] põhikirja punktis X nimetatud liikmelisuse tingimustele
- liige ei täida või rikub [Spordiorganisatsioon] põhikirja punkti(de)s X nimetatud nõudeid ja kohustusi
- muudel seaduses sätestatud liikmelisuse lõppemise alustel.

#### Artikkel X. Juhtimisorganid

Kõik [Spordiorganisatsioon] organite ja juhtimisorganite liikmed kohustuvad järgima oma tegevuses põhikirja, juhendeid, direktiive, otsuseid ning täitma Eesti Vabariigi seaduseid ja teisi õigusaktide, Olümpiahartat, Maailma Antidopingu Kodeksist, Eesti Dopinguvastaseid reegleid, Euroopa Spordi Hartat, Eesti Spordi Hartat, Eesti Spordieetika reegleid, ausa mängu (Fair Play) põhimõtteid ja teisi spordis laiemalt kohalduvaid reegleid ning nende alusel ja nendega kooskõlas vastuvõetud otsuseid.

#### Artikkel X Vaidluste lahendamine ja vahekohtu kokkulepe

Ainupädevus lahendada Eesti siseseid spordi või spordieetika vaidlusi (nt spordireeglite alusel määratavate sanktsioonide vaidlustamise ja spordireeglite rikkumisest tekkinud vaidlused), kus vaidluse üheks pooleks on [Spordiorganisatsioon], [Spordiorganisatsiooni] ametnik või töötaja või [Spordiorganisatsiooni] liige (edaspidi põhikirja adressaat), on rikutud reeglites sätestatud vaidluste lahendamise organ, milleks on Eesti Spordikohtus või spordireeglites sätestatud muu pädev distsiplinaarorgan või vahekohtus (sh spordialaliidu vahekohus, CAS). [Spordiorganisatsioon] põhikirjas nimetatud isikud ja organid tunnustavad nimetatud distsiplinaarorganite ja vahekohtute jõustunud otsuseid lõplikuna ja kohustuvad neid tingimusteta täitma ning riiklikusse kohtusse ei pöördud. Vaidlust lahendava organi (spordiala sisene või väline distsiplinaarorgan, Eesti Spordikohtus ja CAS) menetlus toimub vastavalt organi menetlusreeglitele.

[Spordiorganisatsioon] põhikirja adressaat tunnustab spordivaidlustes, mis on seotud või tekivad seoses spordiala siseste või spordiüleste spordieetika reeglitega (sh Eesti spordieetika reeglid), [Spordiorganisatsioon] põhikirjas või muudes spordialaliidu dokumentides, või nendes viidatud dokumentides sätestatud eetiliste kohustuste täitmisega, Eesti Antidopingu ja Spordieetika SA (EADSE) uurimis- ja menetluspädevust ning allutama ennast asja lahendamisele spordireeglites (sh Eesti

Spordieetika reeglites) sätestatud distsiplinaarorganites ja spordivahekohtus (Eesti Spordikohtus ja CAS-is) vastavate menetlusreeglite alusel, tunnustades distsiplinaarorganite ja vahekohtute jõustunud otsuseid lõplikuna ja kohustudes neid tingimusteta täitma ning riiklikusse kohtusse ei pöördu.

Juhul, kui kohalduvate reeglite kohaselt on [Spordiorganisatsioon] põhikirja adressaadil õigus kaevata siseriikliku vahekohtu otsus edasi CAS-i, kuulub vastava vaidluse lõpliku lahendamise ainupädevus CAS-ile ja riiklikel kohtutel ei ole pädevust neid vaidluseid lahendada. CAS-i menetlus toimub vastavalt CAS-i menetlusreeglitele.